

Zaaknummer	277515
Onderwerp	Visie op Samenwerking
Datum raadsvergadering	29 januari 2026
Raadscommissie	Algemene commissie
Datum raadscommissie	21 januari 2026
Programma	Bestuur en organisatie
Portefeuillehouder	I.M. van Dijk

Visie op Samenwerking

Inleiding

Op 9 oktober hebben wij met uw raad tijdens een Raadsinformatieavond gesproken over Regionale Samenwerking. Tijdens deze avond hebben wij aangekondigd een nieuwe Visie op Samenwerking op te zullen stellen. U heeft ons richtinggevende kernwaarden meegegeven die wij als basis kunnen gebruiken voor deze visie. Aan uw raad is toegezegd dat wij de concept visie voor zienswijze aan uw raad voorleggen, voordat u de definitieve versie ter vaststelling krijgt aangeboden.

Hierbij ontvangt u volgens afspraak het concept van de nieuwe Visie op Samenwerking. Wij nodigen uw raad uit deze te bespreken en ons uw opmerkingen en/of eventuele wensen tot aanvulling of aanpassing mee te geven. Wij zullen deze meenemen ten behoeve van het opstellen van definitieve visie, om deze dan tijdens de raadsvergadering van 8 maart aan u ter vaststelling aan te bieden.

Voorstel

U hoeft nu nog niets te besluiten. U kunt de concept visie bespreken en ons uw zienswijze meegeven.

Beoogd effect

Door het voorleggen van de concept visie willen wij ervoor zorgen dat de definitieve versie van de visie tegemoet komt aan uw wensen.

Toelichting

Waarom hebben wij behoefte aan een nieuwe visie?

Onze huidige visie op (regionale) samenwerking dateert uit 2012. Sindsdien is er veel veranderd. Regionale samenwerking is steeds belangrijker geworden; voor ons als gemeente, maar ook regionaal en landelijk. Het Rijk stuurt hier bewust op, maar ook zijn er een aantal maatschappelijke ontwikkelingen die ons stimuleren om nog meer en beter samen te werken met andere gemeenten. Samenwerking is inmiddels één van de belangrijkste instrumenten voor onze gemeente om zelfstandig te zijn en te blijven. Het onderkennen van dit belang en in beeld brengen wat ervoor nodig is om dit goed te doen, is één van de belangrijkste aanleidingen voor deze visie.

De visie uit 2012 is geschreven in een ander tijd en bevat een aantal uitgangspunten waar wij inmiddels niet meer achter staan, en die achterhaald zijn. Met het opschrijven van onze huidige kernwaarden en uitgangspunten voor samenwerking, en hoe deze zich in de praktijk vertalen, geven we onszelf en anderen richting voor de komende jaren.

Waar zitten de belangrijkste verschillen met de visie uit 2012?

In tegenstelling tot de visie uit 2012 zien wij onze bijzondere positie op de grens van diverse regio's als kansrijk en niet als problematisch. We laten het idee los dat we moeten en kunnen kiezen voor één regio, maar kijken hoe we zo maximaal mogelijk gebruik kunnen maken van alle kansen op het gebied van samenwerking die onze omgeving ons biedt. We omarmen samenwerken als één van onze belangrijkste kerntaken, en geven gevolg aan wat dit voor onze organisatie betekent. In deze visie hebben we ervoor gekozen niet meer per onderwerp of regio precies uit te werken wat we waar doen, omdat dit maatwerk is en aan voortdurende verandering onderhevig. In plaats hiervan maken we helder wat onze uitgangspunten en kernwaarden zijn, op basis waarvan bestuurders en medewerkers dan in de praktijk de strategische keuzes kunnen maken.

Wie zijn bij het opstellen van deze visie betrokken?

Ten behoeve van het tot stand komend van deze visie hebben wij van verschillende kanten om input gevraagd. De gemeenteraad is in de gelegenheid gesteld om aan te geven welke kernwaarden voor samenwerking een visie zou moeten behelzen. Ook hebben we met onze medewerkers gesproken over hun huidige ervaringen met samenwerking en welke principes wat hen betreft leidend zouden moeten zijn bij de toekomstige samenwerking. Tenslotte hebben wij een aantal van onze belangrijke samenwerkingspartners bezocht om van hen in een benen-op-tafel gesprek te horen hoe zij onze gemeente beleven in de huidige samenwerking, wat hun wensen zijn met betrekking tot toekomstige samenwerking en wat zij onze gemeente zouden willen meegeven.

Wat gaan wij anders doen naar aanleiding van deze visie?

Dat wat is opgenomen in deze visie, verschilt niet veel van de huidige praktijk. De uitgangspunten van de visie uit 2012 waren in de praktijk niet meer hanteerbaar en zijn zo langzamerhand steeds meer op de achtergrond geraakt. In de loop van de jaren heeft zich een manier van samenwerken ontwikkeld, die recht doet aan drie van de belangrijkste punten uit deze visie; het belang van samenwerking, het feit dat we bij het kiezen voor één regio veel belangrijke kansen voor onze inwoners laten liggen en de constructieve manier waarop wij ons opstellen in de samenwerking. Voor een belangrijk deel hebben wij in deze visie dus beschreven wat er al gebeurt. Maar er zijn ook zaken die wij anders, meer of beter kunnen doen, om nóg meer rendement te halen uit de samenwerking en onze visie in praktijk te kunnen brengen.

Dit houdt onder andere in dat we:

- Regionale samenwerking gaan beschouwen als één van onze belangrijkste kerntaken
- De maatregelen nemen die ervoor nodig zijn om samenwerking het gewicht te geven dat het verdient
- Onze oriëntatie op meerdere regio's inzetten als kracht, én als noodzaak om scherpe focus aan te brengen bij het samenwerken
- Hiertoe strategische keuzes maken bij het bepalen van onze inzet door te kiezen op welke onderdelen wij het voortouw nemen en welke wij aan anderen overlaten
- Intensiever samenwerken met onze buurgemeenten binnen de regionale samenwerking
- Duidelijk zijn naar anderen en onszelf over wat we wel en niet kunnen doen en uitleggen waarom we bepaalde keuzes maken
- Regio's met elkaar in verbinding brengen
- Bewust kiezen voor een houding van vertrouwen en verantwoordelijkheid
- Samenwerkingsvaardigheden ontwikkelen en onderhouden
- De interne informatiestructuur verbeteren

Wat hebben wij nodig om de visie in de praktijk te kunnen brengen?

Om te kunnen samenwerken op de manier die wij in deze visie hebben omschreven, is het nodig dat wij onze organisatie in staat stellen om dit te doen door het organiseren van voldoende capaciteit, kennis en training. Hierbij denken wij niet aan extra inzet of voorzieningen, maar met name aan het maken van meer en slimmere keuzes bij het inzetten van wat er in onze organisatie al voorhanden is. Voorbeelden hiervan zijn het werven en versterken van medewerkers die gevoel hebben voor samenwerking, het strategisch plannen van onze regionale inzet, het aanbieden van opleiding en training en het verbeteren van de interne communicatie- en informatiestructuur.

In de visie is daarnaast een aparte paragraaf opgenomen over wat wij van anderen (onze externe partners) nodig hebben om de visie mogelijk te maken.

Participatie

Dit onderwerp leent zich niet voor inwonerparticipatie. Wel hebben wij gebruik gemaakt van de inzichten van uw raad, externe partners en de eigen organisatie bij het opstellen van de visie. De concept visie is voor commentaar aangeboden aan dezelfde externe partners met wie wij in het begin hebben gesproken.

Financiën

Deze visie heeft geen financiële consequenties

Communicatie

Na vaststelling van de definitieve visie door uw raad, zullen wij deze extern (samenwerkingspartners) en intern (organisatie) uitdragen met gebruikmaking van diverse communicatiemiddelen (zoals een visual en een kernboodschap/leidend verhaal). De visie leent zich niet voor communicatie richting inwoners, maar wij zullen in onze communicatie uitingen naar inwoners wel vaker het feit benoemen dat wij graag en veel gebruik maken van samenwerking bij het realiseren van onze dienstverlening.

Uitvoering

Na vaststelling van de definitieve versie door uw raad maken wij een uitvoeringsplan om ervoor te zorgen dat wij de benodigde stappen zetten in de eigen organisatie om de visie ook in de praktijk waar te maken. Bij het onderdeel 'toelichting' hebben wij al een aantal zaken benoemd die randvoorwaardelijk zijn hiervoor.

Daarnaast zullen wij de visie gebruiken om met onze partners in gesprek te gaan over wat zij van ons kunnen verwachten en wat wij van hen willen vragen om de samenwerking zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Bijlage(n)

1. Visie op Samenwerking - Richtinggevende waarden voor onze interbestuurlijke relaties

Mook, 6 januari 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
I.M. van Dijk